



# Ratolest'

ČÍSLO 2

ROČNÍK XIV.

DECEMBER 2022





Na prelome apríla a mája sme spoločne s mladšou dcérou Monikou putovali cez Assisi do Ríma na národné stretnutie so Svätým Otcem. Zn: Zábava zaručená. Na benzínovej pumpe v Rakúsku som dokupoval nejaké zásoby na zvyšok cesty, používajúc pri komunikácii s predavačkou pár nemeckých fráz, načo mi dcéra s obdivom hovorí: „Tato, ty vieš po španielsky?“

Alebo, za úplnej tmy prekračujeme rakúsko - taliansku hranicu. Náš sprievodca pán farár hovorí, že hoci je hrdý Slovák, pôsobil nejakú dobu na Apeninskom polostrove a vedel by si tu predstaviť stráviť viac času. Monika, ktorá z Talianska videla zatiaľ len matne osvetlenú diaľnicu a kamióny zoradené na odpočívadle, mi celá natešená zvestuje: „Aj ja by som si tu vedela predstaviť žiť!“ Porciu ďalších vtípkov nám už tradične prináša náš farník Pavol Stano (str. 15).

Prednedávnom nám dcéra s manželkou oznámila, že by rada znovu navštívila Rím... V duchu som sa potešil a nič som nevrazil. Zato hovorila ona: „Vieš, prišla som o všetky fotky z mobilu, potrebovala by som to ísť nafotiť znova, hihi.“ Skoro som zinfarktoval. Súborný totiž neboli zálohované. Vysvitlo, že pani učiteľka v škole im kázala vymyslieť nejaké silné heslo na mobil. Monča si to svojej novú nezapamätala a nevedela sa do svojho zariadenia viac dostať. Po chvíli, keď som to všetko predýchal, vravím si, že sa nič také hrozné nestalo. Veď všetky miesta, ktoré sme navštívili, si môžeme pozrieť na internete a napokon, tie najdôležitejšie vnemy zostali v našich srdciach a myšliach.

Moje deti majú síce do birmovky ďaleko, ale tie tatranské sa jej čo nevidieť dočkajú. Decká, správne „heslo“ vašich životov,

ktoré vždy spoľahlivo funguje, je Tešiteľ Duch Svätý. Som rád, že viacerí birmovanci sa s našimi čitateľmi podelili o svoje dojmy, napríklad z návštevy Osvienčimu (str. 6-7).

V auguste sme sa rozlúčili s kardinálom Jozefom Tomkom. Tatranec Štefan Gallik pútavo opisuje svoje zážitky s týmto veľkým mužom počas jeho pobytu v našich veľhorách (str. 8). Ja osobne som mal to šťastie, že práve na jar, vo Vatikáne, sme Jozefa Tomka mali možnosť vidieť a počuť. Z jeho príhovoru pred zaplnenou aulou Pavla VI. mám dodnes zimomriavky. Vo svojej reči sa vrátil aj k návšteve pápeža Františka na Slovensku: „Veľmi ma potešilo pri srdci, keď som videl toľko mladých ľudí, rodiny s deťmi, keď som počúval svedectvá, ktoré hovorili o odhodlaní hľadať pravdu, bojovať, o odvahe vstávať po zlyhaní. Je to prejav nádeje, ktorú tak veľmi potrebujeme. Nezabúdajme na modlitbu, na takú jednoduchú, ale dôležitú vec. Hlavne na to je povolaný Boží ľud – klaňať sa, modliť sa, kráčať, púťovať, konať pokánie a pri tom všetkom cítiť pokoj a radosť, ktorú nám dáva Pán. Ja si vás nosím v srdci.“

Skúsme vo svojich srdciach načúvať Duchu Svätému – veď je to predsa Boh! Často prichádza ako vánok, preto sa musíme stíšiť. A neprepadajme panike, keď sa veci nevyvíjajú tak, ako sme dúfali. Veď uvážme – na Vianoce sa Márii narodil Ježiško, Boží syn. V paláci plnom služobníctva? Nie, v maštali na slame! Blahoslavená Anna Katarína Emerichová vo svojich vieniach opisuje, ako „Mária musela neustále Jozefa utešovať, pretože bol hlboko sklamaný a zahanbený, že vo svojom rodnom meste musel tehotnú Máriu zaviesť do takého biedneho útulku. Mária však cítila vo svojom vnútri intenzívnu silu a vyžarovala z nej úprimnú radosť a spokojnosť.“

*Radosné a pokojné Vianoce vám za celú redakciu Ratolesti  
želá Martin Mistrík*

## Úvodník

Kedysi dávno som chodil na prvé piatky k jednej babičke. Vyspovedať, priniesť Ježiška. Žila v jednoduchom domčeku. Kuchyňa, predná izba a zadná izba. Kuchyňa, kde aj spávala, bola skromne zariadená. Lavica pod oknom, stôl, stoličky, oproti „petrík“ – kachľový sporák, polička, posteľ. Na podlahe tkaný koberec. Veľmi skromne a veľmi čisto. Vždy keď som prišiel, musela mať novú šatku a nový svetník. Veď čakala, že jej prinesiem Ježiška. Babička, ktorá mala vyštudovanú meštianku, teda vedela čítať, písať a počítať. Ale keď v dedine mali ľudia vážny problém, chodili sa radiť za ňou. Bola už skoro slepá, nevládala na nohy. Roky nevyšla zo svojej izby viac, ako na priedomie na lavičku. Už si nepamätala, čo bolo včera, ale čo bolo pred desiatkami rokov, vedela presne. Raz mi spomínala druhú svetovú vojnu. „Chlieb bol čierny ako uhoľ a vosťa z neho trčalo, len tak chrapčalo pod zubami. Dneska? Dneska sú každý deň Vianoce.“ Staral sa o ňu syn, ktorý už bol tiež na dôchodku. Najkrajšie chvíle mali, keď si spolu zaspievali, pomodlili sa.

K životu netreba veľa. Trochu jedla, páru šiat, strechu nad hlavou. Ale ak máte k tomu aj trochu zdravia, milujúcich ľudí a dôveru v Boha, ste šťastný a požehnaný človek, pretože viete, prečo žijete. Nemusíte to vysloviť, ale vnútri to viete a každý deň sa učíte tešiť zo života, pretože každý nový deň je Božím darom. Nie je to len čas, ktorý musíte zvládnuť, či prežiť. Je to možnosť vyrásť v láske, a to aj cez strádanie, chorobu alebo nepochopenie. Lebo aj vtedy dôverujeme Bohu, že On to vidí. A keď sa rozhodujeme z lásky, On dokáže požehnať a pretvoriť aj naše nesprávne rozhodnutia. Odkiaľ berieme istotu? Lebo On prišiel na svet, prišiel k nám. Prišiel skromne, ticho, v stradaní a nepochopení. Ale hlavne prišiel v láske, ktorej zostal verný až po smrť. Prišiel v službe blížnym, do ktorej volá aj nás. Prišiel nám už tu a teraz darovať kúsok neba, keď sa vydáme k nemu a za ním. Od chvíle Jeho narodenia každý ľudský život v akomkoľvek položení má zmysel. To si tieto dni chceme znovu pripomenúť. Požehnaný čas v Jeho tichej, láskavej prítomnosti želám.

*Róbert Tokár, farár*

## » Deň farnosti



Odpustová slávnosť sv. Petra a Pavla vo farskom kostole v Novom Smokovci sa konala v nedeľu 26.6.2022. Hlavným celebrantom bol vdp. Juraj Drobny, dramaturg Televízie LUX. Povzbudil nás k dennému čítaniu Svätého písma, v ktorom nájdeme odpoveď na každú životnú situáciu. Po skončení svätej omše a požehnaní áut boli všetci pozvaní na výborný guláš. Nasledoval program pre deti, prezentácia rodiny Kurpita z Ukrajiny a Korunka k Božiemu milosrdenstvu s eucharistickým požehnaním. Deň farnosti sme ukončili pri kávičke, koláčiku a inštrumentálnej hudbe v podaní Jamesa Evansa. Vďaka Pánu Bohu za nádherný deň, i všetkým, ktorí akýmkoľvek spôsobom prispeli.

## » Spomienka na Jána Pavla II.

Spomienková svätá omša na svätého Jána Pavla II., patróna horských záchranárov, sa konala 5.7.2022 na Sliezskom dome. Slúžil ju pán kaplán Horskej záchrannej služby Ján Dubecký spolu s pánom farárom Róbertom Tokárom. Prítomných povzbudili v týchto neľahkých časoch, aby si upevňovali vieru v Boha, ktorá pomôže prekonať ťažkosti dnešnej doby.

## » Výročie posviacky farského kostola



Za dvadsať rokov od ukončenia stavby kostola v Novom Smokovci a jeho posvätenia sme ďakovali Pánu Bohu svätou omšou 17.7.2022. Hlavným celebrantom bol otec biskup Andrej Imrich. Svätú omšu obetoval za všetkých žijúcich i zomrelých staviteľov a dobrodincoov nášho chrámu. Slávnosti sa zúčastnil pán farár Štefan Mordel, ktorý má najväčšiu zásluhu na tom, že kostol stojí. Prítomný bol aj pán primátor mesta Vysoké Tatry Ján Mokoš.

## » Exkurzia do Iliašoviec a Levoče

Po stopách zakladateľa prvej tatranskej osady sa 23.7.2022 vydali pútnici z Vysokých Tatier. Viac na str. 10

## » Rekonštrukcia kostola v Starom Smokovci

Od konca júla sa uskutočnila rekonštrukcia druhej časti strechy kostola v Starom Smokovci. Starý, zvetraný šindeľ bol vymenený za nový, z červeného smreka. Životnosť strechy by tak mala byť výrazne predĺžená. Teraz nás čakajú ďalšie etapy opráv, a to odvod zrážkovej vody z okolia kostola, oprava veže, vstupného schodiska, hlavnej lode a interiéru kostola. Prosíme o pomoc, kto môžete, prispajte finančne i modlitbami za úspešné ukončenie rekonštrukcie.

## » Púť do Krivej

Na púť k blahoslavennej Zdenke Schellingovej sa tohto roku vybrali aj veriaci z našej farnosti. Viac na str. 10.

## » Spomienka na kardinála Jozefa Tomka

V utorok 16.8.2022 sa Slovensko lúčilo s kardinálom Jozefom Tomkom. Na jeho návštevu vo Vysokých Tatrách v roku 2018 si zaspomínal Štefan Gallik na str. 8.

## » Sväté omše na horách



Pri chate Plesnivec sa konala svätá omša 27.8.2022. Slúžil ju pán kaplán Ján Obšitý s vdp. Tomášom Kišonom, kaplánom z Nového Mesta nad Váhom.

Ďalšie dve sväté omše na horách naplánované na 10.9.2022 na Kriváni a 24.9.2022 na Zbojníckej chate sa, pre nepriaznivé počasie, neuskutočnili.

## » Modlitby za mesto

Po dvojročnej prestávke sme sa opäť spoločne modlili za mesto Vysoké Tatry v poslednú septembrovú nedeľu vo farskom kostole v Novom Smokovci.

## » Cykloaktivity

Letná sezóna bola bohatá na aktivity pre cyklistov. Začala cyklopúťou do Levoče, na bicykloch sa vybrali aj na Sliezsky dom - na spomienkovú svätú omšu na Jána Pavla II. Pokračovali cyklovýletom na Čierny Váh, cyklotúrou na Kráľovú hoľu a sezónu ukončili cyklotúrou do Pienin. Viac na str. 14.

## » Stráženie kostola v Starom Smokovci

Túto letnú sezónu sa opäť našli ochotní ľudia, ktorí obetovali zo svojho času a stráženie kostola v Starom Smokovci umožnili okoloidúcim vstúpiť do chrámu, pobudnúť tam v tichej modlitbe, zastaviť sa pred relikviami svätých apoštolov Petra a Pavla a slovenských blahoslavených, alebo si len pozrieť interiér vzácnej kultúrnej pamiatky.



#### » Spomienka na obeť hôr

Pietna spomienka so svätou omšou za obeť horských nešťastí sa uskutočnila 16.10.2022 na Symbolickom cintoríne v Slovenskom raji na Kláštorisku a 22.10.2022 na Symbolickom cintoríne pri Popradskom plese.

#### » Pobožnosti na cintoríne



Na Sviatok všetkých svätých 1.11.2022 sa na tatranských cintorínoch konali pobožnosti za zosnulých. V Novom Smokovci pri tej príležitosti pán farár požehnal nový korpus na hlavnom kríži, ktorý darovali spolu odchádzajúci i novozvolení primátor mesta Vysoké Tatry.

#### » Rekolekčná svätá omša

V stredu 9.11.2022 sa v kostole a na fare v Novom Smokovci konala rekolekcia kňazov dekanátov Poprad, Kežmarok a Spišský Štiavnik so svojim diecéznym administrátorom. Pri tejto príležitosti Mons. Ján Kuboš poskytol rozhovor pre náš časopis, ktorý si môžete prečítať na str. 5.

#### » Darovanie krvi



V nedeľu 20.11.2022, na sviatok Krista Kráľa, sa na fare v Novom Smokovci sedemnásťkrát uskutočnilo darovanie krvi. Pracovníci Národnej transfúznej služby z Popradu odobrali najvzácnejšiu životnú tekutinu dvadsaťjedem darcom. Ďakujeme všetkým.

#### » Príprava birmovancov

V piatok 21.10.2022 sa na svätej omši stretlo všetkých tridsaťsedem mladých ľudí, ktorí sa rozhodli prijať sviatosť birmovania. Ako prebieha ich príprava sa dozviete na str. 6 - 7.

#### » Večer s požehnaním

Kňazi našej farnosti ponúkli v mesiaci november svojim veriacim „Večer s požehnaním“. Covidové obdobie dost prerušilo

vzájomné vzťahy. Preto ponúkli návštevu kňaza u veriacich doma so spoločnou modlitbou, duchovným rozhovorom a požehnaním príbytku. Postreh otca jednej z navštevovaných rodín si môžete prečítať na str. 13

#### » Svätý Mikuláš

Ani tento rok svätý Mikuláš neobišiel tatranské deti. Navštívil ich v piatok 9.12.2022, práve keď boli na svätej omši v Novom Smokovci. A keďže je známy svojou štedrosťou, obdaroval každé prítomné dieťa.

#### » Odpusty



Máloktorá farnosť má možnosť až sedemkrát v roku prežívať odpustovú slávnosť. Okrem farského kostola môžeme získavať odpustky vo filiálkach. Tento rok nás prišli povzbudiť:

- v Tatranskej Lomnici, na sviatok Nanebovzatia Panny Márie, 14.8.2022 vdp. Štefan Mordel, bývalý správca farnosti Vysoké Tatry, t. č. výpomocný duchovný v Námestove,

- na Štrbskom Plese, na sviatok Povýšenia svätého Kríža, 11.9.2022 vdp. František Janečko, kaplán v Starej Lubovni,

- v Tatranskej Polianke, na sviatok Sedembolestnej Panny Márie, 15.9.2022 vdp. Miroslav Hric, farár v Štrbe,

- vo Vyšných Hágoch v liečebnom ústave stále platí zákaz návštev, preto odpustová svätá omša na sviatok svätej Terézie z Lisieux bola slúžená len pre pacientov,

- v Dolnom Smokovci, na sviatok Výročia posvätenia Lateránskej baziliky, 6.11.2022 vdp. Jozef Kapina, farár vo Veľkom Slavkove,

- v Starom Smokovci, na sviatok Nepoškvrneného Počatia Panny Márie, 8.12.2022 vdp. Michal Regec, výpomocný duchovný. Svätej omše sa zúčastnili aj zástupcovia mesta Vysoké Tatry - bývalý i súčasný primátor a poslanci mestského zastupiteľstva.

#### » Modlitbové stretnutie

Modlitby chvál s Koinoniou Ján Krstiteľ a svätá omša s modlitbou za uzdravenie sa konali v sobotu 10. decembra 2022 v kostole v Novom Smokovci.

#### » Modlitby za mier na Ukrajine

Od konca februára 2022 sa v Novom Smokovci modlíme svätý ruženec pred vyloženou Sviatosťou Oltárnou. Neúnavne prosíme, nech odpustenie zvíťazí nad nenávisťou a pomstou, pokoj a mier nad každým konfliktom, ochrana ľudského života nad ekonomikou a vidinou bohatstva. Nech Boží Duch premôže tvrdosť ľudských srdiec.

Zuzana Bradáčová

## Snažme sa zdokonaľovať v láske, добрote, spravodlivosti a pravde



**Pri príležitosti kňazských rekolekcií sme v tatranskej farnosti počas novembra hostili vzácnu návštevu. Medzi svojich kňazských spolubratov zavítal spišský diecézny administrátor, otec biskup Mons. Ján Kuboš. „Sila viery a pravdy nás podržia aj v tých najťažších situáciách,“ ponúka recept na zvládanie životných výziev tento oravský rodák.**

- **Otec biskup, počas jesene ste boli osobne prítomný na kňazských rekolekciách vo Vysokých Tatrách. Ako ich hodnotíte?**

Kňazské rekolekcie sú výbornou príležitosťou posilniť sa Božou milosťou najprv pri slávení Eucharistie a následne v bratskom kňazskom spoločenstve povzbudiť sa v službe Bohu i blížnym. Prostredie Vysokých Tatier a láskavá pohostinnosť boli milým bonusom.

- **Zájdete niekedy do našich veľhôr aj kvôli turistike a oddychu?**

V ostatnom čase sa mi to príliš nedarí, ale nedávno som si zaumienil, že to napravím.

- **Prednedávnym zarezonovala v médiách správa o Vašej náhle hospitalizácii. Ako sa v súčasnosti máte?**

Ďakujem Pánu Bohu i všetkým, ktorí ste sa za mňa modlili. Mám sa celkom fajn, aktuálnu rekonvalescenciu aktívne využívam na postupný rozbeh - aby som svoje telo primerane zaťažoval, a tak mohol slávenie Narodenia Pána prežiť v radošti a pokoji na Božiu slávu, svoje posvätenie a duchovný úžitok tých, ktorí sú mi zverení.

- **Vo Vašom životopise čítame, že po kňazskej vysviacke ste okrem vojenčiny absolvovali aj štyri kaplánske zastávky na rôznych miestach. Používate to ako osobné svedectvo pre kaplánov, ktorí povedzme nejaký čas čakajú, kým sa uvoľní miesto farára?**

Svätý Pavol o sebe v jednom zo svojich listov prezrádza, že skúsil aj sýtym byť, aj núdzu trieť. Ja som zakúsil v priebehu krátkeho času dvoch rokov vystriedať aj viacero pastoračných miest pôsobenia ako kaplán, a potom v nasledujúcich

dvadsiatich šiestich rokoch som bol iba na dvoch pôsobiskách. Pritom s vďačnosťou spomínam na každé jedno miesto a na ľudí, ktorých som tak mohol spoznať a viesť bližšie k Pánu Bohu.

- **Keď vysluhujete sviatosť birmovania, aký záujem registrujete medzi mladými o vieru, prípadne o kňazské či rehoľné povolania?**

Sviatosť birmovania osobitným spôsobom naplňa prijímateľa Duchom Svätým a jeho darmi. Každý, kto sa náležite pripravuje na jeho prijatie, posilňuje svoju vieru. A práve opravdivá viera sa môže stať dobrým základom pre akékoľvek povolanie v Cirkvi. Áno, aj v dnešnej dobe je dosť mladých ľudí, ktorí sa snažia aktívnym sviatostným životom posväcovať seba - teda zdokonaľovať sa v láske a ponúknuť svoj život pre zasvätenie v Cirkvi.

- **Položartom - polovážne sa vraví, že viera niektorých Oravcov siaha až... po tunel v Kralovanoch, kedy sa pred nimi otvára nový svet. Čo by ste poradili (nielen) svojim rodákom - ako majú žiť, čoho sa držať?**

Starí ľudia vravievali: „Pána Boha sa nespúšťaj!“ A naozaj: Ak je Boh s nami, kto je proti nám?! Nech by život priniesol akékoľvek ťažké skúšky, sila viery a sila pravdy nás podržia aj v tých najťažších situáciách života. Tak nám to ukazuje zástup svätých mužov a žien, tak nám to ukázali aj svedkovia viery v čase socializmu prenasledovaní pre vieru.

- **Vaším krstným patrónom je svätý Ján. Z cirkevnej histórie poznáme viacerých nositeľov tohto mena. Ktorý z nich je Vám osobne najbližší?**

V osobitnej úcte mám všetkých svätých Jánov. Prvý v poradí je sv. Ján Krstiteľ, mojim krstným patrónom je sv. Ján z Boha. Vzácny vzorom je aj sv. Ján apoštol a evanjelista a Jánovia, ktorí žili v 20. storočí - najmä pápeži sv. Ján XXIII., sv. Ján Pavol I. a sv. Ján Pavol II.

- **Za svoje biskupské motto ste si zvolili „dobrota - spravodlivosť - pravda“...**

Áno. Svätý Pavol nás v liste Efezanom pobáda: „Žite ako deti svetla! Ovocie svetla je v každej добрote, spravodlivosti a pravde.“ (Ef 5,8b - 9) Aj toto chce byť poukazaním na nebo, kde už noc nebude a občania neba nebudú potrebovať svetlo lampy ani svetlo slnka, lebo im bude žiariť Pán, Boh (porov. Zjv 22,5)

- **Čo považujete za najväčšiu výzvu do budúcnosti?**

Zachovať si katolícku vieru a zveľadiť ju - aj sebe, aj tým, ku ktorým som poslaný. Následne to isté možno povedať aj o nádeji a láske.

- **Ako prežíva Vianoce biskup?**

Myslím, že celkom podobne, ako každý vysvätený služobník Cirkvi: v modlitbe, v pokoji, ktorý je ovocím Božieho odpustenia, a v radošti. Veď radosťou je nabitá snáď každá vianočná pieseň. A tá radosť sa prežíva v spoločenstve - ak je možnosť už pri štedrej večeri, ak nie, tak následne určite pri slávení Eucharistie v posvätných noci.

- **Vaše pranie Tatrancom a návštevníkom našich hôr k adventu a k Vianociam?**

Želám všetkým Tatrancom a návštevníkom Tatier požehnaný zostávajúci čas Adventu, aby ho využili na zadováženie Božieho pokoja, ktorý Boh dáva človeku spolu s odpustením - najmä vo sviatosti zmierenia. Potom budú Vianoce v našich rodinách určite tým, čím majú byť: oslavou Pána, ktorý prichádza na svet kvôli človeku. Na Vianoce totiž nebo sa sklonilo k zemi a dotklo sa človeka...

Martin Mistrík



# PRÍPRAVA BIRMOVANCOV



V októbri 2023 sa v našej farnosti bude po piatich rokoch vysluhovať sviatosť birmovania. Máme tridsaťsedem mladých adeptov na prijatie tejto sviatosti, s prípravou ktorých našim kňazom pomáha aj niekoľko mladých z poslednej „vácky“ birmovancov. Tu sú postrehy dvoch z nich:

Je to už nejakých pár rokov, čo sme sa na birmovku pripravovali my a veľmi ma teší, že sa tu pozbieralo toľko mladých s cieľom viac a bližšie spoznávať Pána Boha. Ešte sú len na začiatku, ale prvý krok už spravili, dôležitý krok na ich ceste viery. Čaká ich veľa krásnych zážitkov, nových priateľstiev, a verím, že vytvoria spoločenstvo, ktoré ich bude spolu spájať už navždy. Spoločenstvo, v ktorom sa budú podporovať, pomáhať si a v ktorom zistia, že za vieru sa nemusia hanbiť, že to je „trapošina“, ale naopak, že môžu hrdlo povedať: „Ja verím!“

*Michal, animátor*

Začali sme už niekoľko týždňov pred birmovkou oslovením od pána farára, že potrebuje niekoľko animátorov pri príprave tohtoročných birmovancov. Na prvom stretnutí sme si povedali, ako by to mohlo vyzeráť. Začali sme birmovancov pripravovať v novom programe Vyvolený. Tento program zatiaľ hodnotím veľmi pozitívne, témy sú dobre rozdelené a videá dobre spracované.

Ja, Michal a Martin sme boli aj na prvom výlete s birmovancami, ktorý bol fantastický, aj keď sme šli na miesto kde Boh nebol (Osvienčim). S birmovancami sa zatiaľ spoznávame, niektorí sú „šalenkavi“, ale vidno, že chcú veriť a spoznávať Ježiša, čo nás animátorov a kňazov nesmierne teší. Birmovancom prajem veľa síl a radosti spoznávať Ježiša. My animátori ich máme veľmi veľmi radi...

*Denis, animátor*

## Miesto, kde odmenou za prácu bola smrť

Bol to neobyčajný výlet. V sobotu 26. novembra 2022 sme s birmovancami navštívili miesto, kde odmenou za prácu bola smrť. Ráno o 8:00 birmovanci s pánom farárom, pánom kaplánom Antonom a niektorými rodičmi odchádzali spoločne na neobyčajnú cestu - cieľom bol koncentračný tábor v Osvienčime.

Počas cesty autobusom nám pán farár veľmi pútavým rozprávaním priblížil život pápeža Jána Pavla II., ale aj fakty o koncentračnom tábore v Osvienčime. Prvou zastávkou boli

Wadowice, kde sa narodil pápež Ján Pavol II. Navštívili sme kostol, v ktorom bol pokrstený.

Následne na to sme vyrazili do cieľa nášho výletu – koncentračného tábora v Osvienčime. Väčšina z nás toto miesto videla prvýkrát, preto ďakujeme pánovi farárovi za možnosť navštíviť ho.

Koncentračný tábor Osvienčim bol počas druhej svetovej vojny nemecký vyhladzovací tábor. Prenasledovaní boli predovšetkým Židia, ale aj Rómovia, sovietski zajatci a taktiež mnohí ďalší. Väčšina z nich našla svoju smrť v plynových komorách. Počas druhej svetovej vojny tu bol vybudovaný koncentračný tábor Auschwitz I. a neskôr, na druhej strane mesta, rozsiahly vyhladzovací tábor Auschwitz II. - Birkenau (Brezinka).

Privítalo nás pochmúrne počasie, ktoré nám umožnilo prežiť atmosféru a nadýchať sa miesta, kde fanatizmus ľudí neopísateľne a nepochopiteľne ničil a vyvražďoval celú generáciu nevinných rodín. Dvoma koncentračnými tábormi nás veľmi profesionálne sprevádzali dve slovensky hovoriace sprievodkyne, ktoré nám rozdali slúchadlá, a tak sme všetci bez problémov počuli zaujímavé rozprávanie. Predtým sme však prešli prísnu kontrolou. Pútavým komentovaním a vysvetľovaním sme nadobudli dojem, akoby sme sa preniesli do doby genocídy. Ak by sme zatvorili oči, mohlo sa zdať, že všetko ožíva a my sa stávame na chvíľu súčasťou toho, čo nám naše sprievodkyne veľmi autenticky rozprávali.

Napriek tomu si však nedokážeme, ani nemôžeme predstaviť, čo zažívali ľudia iba preto, že niektorí fanatici - tiež ľudia, ich považovali za nežiadúcich a cítili sa byť „nadržasou“.

Keď sme prešli tou povestnou bránou, kde na nás kričala tabuľa „Arbeit macht frei“, nedokázali sme pochopiť činy a myslenie ľudí, ktorí toto urobili.

Takmer v každej budove bolo zriadené múzeum. V jednej budove boli na stenách fotografie transportovaných ľudí, ich kufre, na ktoré si písali mená. V ďalšej budove sme videli vo vitríne vlasy, ktoré väzňom strihali a potom používali k ďalšiemu spracovaniu, napríklad k tkaniu kobercov. V ďalších vitrinách boli množstvá topánok, riady, dokonca aj väzenské šatstvo.

Budova číslo 11 bola v pôvodnom stave, tú sme taktiež navštívili. Na stenách viseli fotografie väzňov v uniformách, s nerovnomerne ostrihanými vlasmi. Videli sme aj väznice, v ktorých bolo jedno maličké zamrežované okno. Nie tak ďaleko od budovy číslo 11 bol múr smrti, kde nacisti bezcitne zastrelili tisíce väzňov. A v neposlednom rade sme navštívili aj plynovú komoru.

Druhý koncentračný tábor Auschwitz - Birkenau bol o trochu ďalej. Ako prvé, po príchode, sme zazreli stanicu a kolajnice, cez ktoré chodil vlak, dovážajúci väzňov. V jednej z budov sme okrem iného videli aj záchody, lepšie povedané otvory v troch murovaných radoch bez akéhokoľvek súkromia, ktoré boli otvorené každé ráno a večer na 30 minút.

Keď sme cestou z druhej časti koncentračného tábora, naplnení zmiešanými pocitmi a presiaknutí atmosférou celej prehliadky, odchádzali k autobusu, pán farár nesklamal a pripravil si pre nás prekvapenie. V tichu zaznelo: „Tak a teraz, mládež, si zoblečieme teplé bundy a k autobusu pôjdeme iba v tričkách. Bude to také malé symbolické gesto všetkým, ktorí trpeli v hlade, zime, psychickom a fyzickom týraní.“

Cesta domov v autobuse bola nasiaknutá zážitkami a atmosférou navštíveného miesta medzi mladými birmovancami aj medzi dospelými – bola plná nevysvetliteľných

a nepochopiteľných informácií, ktoré vo všetkých zanechala možnosť byť na mieste, kde odmenou za prácu bola smrť.

Ak to niekomu ešte stále pripadá neuveriteľné, nech sa ide presvedčiť na vlastné oči. Okrem reálnych budov, plynových komôr, popravisiek uvidí aj tony ľudských vlasov, ktoré sa využívali v priemysle, desaťtisíce detských topánok, kufrov, šiat, okuliarov... Ešte teraz mi naskakujú zimomriavky z tej chladnej premyslenosti do každého detailu. Bolo naozaj hrozné vidieť na vlastné oči a zároveň počúvať o tom, čo všetko sa tam dialo, ako to tam prebiehalo a prečo zomrelo toľko nevinných ľudí.

Napriek všetkému mi to došlo, až keď som prišla domov. Privítal ma manžel a deti s chutnou večerou. Podelili sme sa s nimi so zážitkami z nášho neobyčajného výletu, dala som si teplú sprchu a ľahla som si do pohodlnej posteľe. Ľudia v Auschwitzte toto nepoznali. Človek v dnešnej dobe si nevie predstaviť čo zažívali, odlúčení od domova, od rodiny, hladní, na pokraji fyzických síl, videli iných umierať a nemohli im pomôcť, nemali totiž ako. Preto, stojí za to zamyslieť sa nad tým, aby sme sa snažili zasvätiť svoj život šíreniu posolstva o odpustení, mieri a odstránení nenávisti a predsudkov na svete.

*Zuzana Šarišská*

Návštevu koncentračného tábora je ťažké opísať slovami. Ukázala nám, kam až ľudská nenávisť môže zájsť. Myslím si, že v tom tichu, ktoré vládlo takmer počas celej exkurzie, sme si uctili pamiatku tých, ktorí znášali utrpenie. Pri vstupe do areálu som mala miestami pocit, že mi prestal fungovať mozog. To čo sa tam dialo v tej dobe, resp. čo sme sa tam dozvedeli, v nás zanechalo pocit, s ktorým sme sa nevedeli vysporiadať. Myslím si, že každý z nás by sa mal zamyslieť nad tým, čo je dôležité. Mať rodinu, teplo domova alebo mať nový telefón či nové topánky. Ľudia v koncentračných táborech verili a mali nádej v Boha, najmä tú nádej aj my.

*Lenka*

Aj napriek tomu, že som bola už tretíkrát v Osvienčime, toto miesto bude vo mne navždy vyvolávať zvláštny pocit. Okrem Osvienčimu sme navštívili aj Wadowice. Zaujal ma tu kostol, ktorý sme navštívili. Toto miesto bolo pre mňa úplne nové a nevedela som, že sa tu narodil a ministroval Ján Pavol II. Výlet sa mi páčil aj preto, že sme sa stretli s birmovancami z ostatných skupiniek a navzájom sme sa lepšie spoznali.

*Tamarka*

Uvedomil som si, ako môže byť človek ľahko ovplyvnený tlakom okolia, že je schopný robiť aj činy proti ľudskosti. Ak sa ocitá človek zoči - voči smrti, zo strachu je schopný čohokoľvek... Svätý Maximilián Kolbe bol výnimočný tým, ako preukázal svoju odvahu odovzdať svoj život za druhého.

Je ťažké, veľmi ťažké vcítiť sa do vtedajšej situácie, ktorá bola za druhej svetovej vojny. Nevie, čo by som robil na ich mieste. Žijeme v dobe, kedy si z pohodlia svojej obývačky nedokážeme predstaviť teror tých rozmerov, aký sa konal v Osvienčime a za vojny vôbec...

*Leonka a Damián*

Hrdinské slová o tom, že by sme sa bránili, alebo že by sme išli na smrť za iných, sú podľa mňa ozaj len z pohodlia obývačky... Odvolávať sa na zákony dnešnej doby, ochranu štátom a zábezpeku právnym systémom... nevieme si predstaviť krutosť tých čias. A tvrdím, že obdobné činy vo svete neustali. Dejú sa možno v menšom rozmere, ale dejú. Podľa mňa by sme v obdobných podmienkach prinajlepšom o pár dní zošaleli, resp. neprežili by sme ani zamak toho.

*Ellen*



# Spomienka na kardinála Tomka



V pondelok 8. augusta 2022 sa mi po správach Slovenského rozhlasu začali v myslí vynárať spomienky na charismatického človeka, ktorého som mal možnosť poznať a sprevádzať po Tatrách.

Bolo to v auguste 2018, kedy ma oslovil náš pán farár Robo Tokár, či by som sa mohol trochu venovať kardinálovi Tomkovi, ktorý svojou návštevou poctil našu farnosť, a zísť s ním do našich hôr. Požiadavka neobvyklá, ale veľmi lákavá.

Prvé stretnutie bolo v Tatranskej Lomnici v našom kostolíku, kde celebroid svätú omšu. Kostolík praskal vo švíkoch, veď prítomnosť kardinála je vzácnou príležitosťou obohatiť svoj duchovný život. Po svätej omši mnohí veriaci mali možnosť s kardinálom prehovoríť pár slov a spoznať tak aj jeho otvorenosť a láskavosť.

Prvá naša voľba na výlet do hôr padla na Popradské pleso. Vyviezli sme sa spolu s kňazom, ktorý ho sprevádzal a s kaplánom našej farnosti autom, k hotelu. Pri prechádzke okolo plesa sa zastavil a ukazoval mi na kamenné schody smerujúce do Mengusovskej doliny, po ktorých asi pred tridsiatimi rokmi kráčal smerom na Rysy. Pri našej prechádzke ho viacero ľudí spoznávalo a zdravilo, turisti z rôznych kútov Slovenska si veľmi vážili, že mali vzácnu možnosť prehovoríť s ním zopár viet. O dva dni sme spolu navštívili arborétum - expozíciu tatranskej prírody TANAP - u v Tatranskej Lomnici. Bola už jeseň, a tak kvetena bolo z prevažnej časti odkvitnutá. So záujmom si prezeral a venoval sa rastlinkám, kríkom, stromom, úprave a rozmiestneniu parku. I keď návštevníkov nebolo veľa, kardinál ani tu neušiel ich pozornosti a každému, kto o to stál, venoval pár láskavých, vlúdnych slov.

Uplynuli dva roky a ja som s radosťou privítal možnosť opätovne sa v našej farnosti stretnúť s kardinálom Tomkom. Na návrh nášho pána farára sme v prvý deň opätovne navštívili expozíciu tatranskej prírody, tentokrát aj s pracovníkmi arboréta.

Kardinál so záujmom počúval ich odborný výklad k jednotlivým rastlinám, bolo na ňom vidieť, ako túži dozvedieť sa čo najviac o Božej prírode v tomto krásnom kúte nášho Slovenska, ktoré po celý život nosil vo svojom srdci. Pri odchode dostal kyticu z jesennej úrody a na žiadosť pracovníkov arboréta sa s nimi odfotil.

Sliezsky dom bol našou návštevou nasledujúceho dňa. Bol pekný slnečný deň. Po vystúpení z auta kardinál v tichosti a s pokorou vnímal krásu Velického plesa a okolitých hôr. Zastavil sa na mieste, kde stál altánok, v ktorom pri návšteve Slovenska v roku 1995 rozjímal pápež Ján Pavol II. a kde posvätil aj kríž, ktorý je dnes umiestnený nad terasou. Pri príjemnom posezení na lavičke pred hotelom a aj v hoteli, pri tatranskom čaji, sa pomaly končil krásny deň.

Ešte sme sa stretli v Ríme, kam sme sa s našou farskou futbalovou skupinou vybrali obdivovať pamiatky Večného mesta. Pán farár sprostredkoval spoločnú večeru v obľúbenej reštaurácii pána kardinála. Jeho prirodzená autorita, zážitky z pôsobenia po celom svete a až neuveriteľná skromnosť, na nás pôsobili ohromným dojmom a prinášali nám pokoj do duší.

Na stretnutia s pánom kardinálom nikdy nezabudnem, „padli sme si do noty“. On – donedávna, jeden z najvýznamnejších mužov katolíckej cirkvi a ja - bezvýznamný hriešnik, hladajúci Boha. Bol nielen veľmi láskavý a ľudský, ale vyžarovalo z neho aj skalopevné presvedčenie, že okrem tohto nášho pozemského života existuje aj večný život, o ktorý stojí za to usilovať sa.

Žiaľ, utorok 16. augusta 2022 bol dňom, kedy som spolu s veriacimi našej farnosti a z celého Slovenska išiel do Košíc, rozlúčiť sa a vzdať úctu veľkému synovi nášho národa, jedinému slovenskému kardinálovi, Jozefovi Tomkovi, pri jeho poslednej ceste.

Nech odpočíva v pokoji.

Štefan Gallik

## „Hádam sme sa nesnažili nadarmo, aby parkovanie pri farskom kostole počas svätej omše bolo zadarmo“

Najvyšším zákonom v Cirkvi je spása duší. Privádzať ľudí k Bohu. Všetko ostatné sa tomuto zákonu musí podriaďovať. Viera je však dar a či ho dá Boh, je na ňom. Láska má zvláštnu vnútornú schopnosť - čím viac sa o ňu delíme, tým viac jej máme. Preto je Božia láska dokonalá. Boh sa chce dať spoznať každému, kto po ňom túži. Ježiš ustanovil cirkev ako spoločenstvo, nie ako inštitúciu. Ale už od prvotných čias si cirkev vytvára aj vnútorné štruktúry, aby čo najlepšie poskytovala poklad viery. Na to potrebovala aj hmotné vlastníctvo, či už v podobe pozemkov, alebo financií. Väčšina vždy pochádzala z darov veriacich ľudí - a tak je tomu aj doteraz.

Neraz sa stalo, že Cirkev o tieto hmotné statky prišla. Ničili ju vojny, nehodní vládcovia či politickí predstavitelia. Tisíckrát sa spoločenstvo veriacich presvedčilo, že na veci z tohto sveta sa nemožno spoliehať. Ale žijeme v tomto svete a k životu potrebujeme aj hmotné veci. Jeť aj piť. Boli síce svätci, ktorí ani jedlo veľmi nepotrebovali, ale tých je málo. Posledný známy bol Páter Pio. Jeho denná stravná jednotka vôbec nepostačovala na prežitie. Jednoducho porušoval zákon zachovania energie. Viac jej vydal, ako prijal. Keď bol chorý a predstavený mu pod poslušnosťou prikázal, aby viac jedol, začal chudnúť. Keď sa vrátil ku svojej klasickej strave, teda k jednému rožku, znovu priberal. Ale to bol Páter Pio. My, obyčajní smrteľníci, síce jeme aj rožky, no ale rezeň je rezeň a o kačičke ani nehovorím...

Teda musíme sa starať aj o hmotné veci. Ale pritom nesmieme zabúdať na Ježišovo:

Nik nemôže slúžiť dvom pánom... Nemôžete slúžiť aj Bohu aj mamone. Preto vám hovorím: Nebuďte ustarostení o svoj život, čo budete jesť, ani o svoje telo, čím sa zaodujete. Či život nie je viac ako jedlo a telo, viac ako odev? Pozrite sa na nebeské vtáky: nesejú, ani nežnú, ani do stodôl nezhromažďujú, a váš nebeský Otec ich živí. Nie ste vy oveľa viac ako ony? A kto z vás si môže starosťami pridať čo len lakeť k svojmu životu? A čo sa tak staráte o svoj odev? Pozrite sa na poľné ľalie, ako rastú: nepracujú, nepradú; a hovorím vám, že ani Šalamún v celej svojej sláve nebol oblečený tak ako jediná z nich. Keď teda Boh takto oblieka poľnú bylinu, ktorá dnes je tu a zajtra ju hodia do pece, o čo skôr vás, vy maloverní?! Nebuďte teda ustarostení a nehovorte: „Čo budeme jesť?“ alebo: „Čo budeme piť?“ alebo: „Čo si oblečieme?“! Veď po tomto všetkom sa zhaňajú pohania. váš nebeský Otec predsa vie, že toto všetko potrebujete. Hľadajte teda najprv Božie kráľovstvo a jeho spravodlivosť a toto všetko dostanete navyše. Preto nebuďte ustarostení o zajtrajšok; zajtrajší deň sa postará sám o seba. Každý deň má dosť svojho trápenia. (Mt 6,24 - 34)

Nuž ale aj pán Ježiš jedol, pil a obliekal sa. Ako tomu teda rozumieť? Zmysel to dáva vtedy, keď viem, načo jem a pijem, či obliekam sa. Na to, aby som slúžil. Aby to, čo prijímam a vytváram, bolo na prospech druhým. Ľudia sú dôležitejší ako majetok. Ten má zmysel len vtedy, keď slúži.

Naša farnosť v apríli 2021 kúpila parkovisko pri kostole. Kúpili sme ho od firmy Štrkopiesky Batizovce, s.r.o. za 357 000,- €. Samozrejme, že sme nemali celú sumu. Požičali sme si od niektorých farností spolu 115 000,- € a prostredníctvom biskupského úradu ešte 120 000,- €. V júni tohto roku som vyplácal dlh farnostiam. A až vtedy som si uvedomil, že za rok sme boli schopní splatiť 115 000,- €. Odkiaľ? Nevieť. Veď za štandardných okolností a pri dôraznom šetrení sme schopní ušetriť ročne max. 30 000,- €. Ale je to ako vždy. Pán Boh sa postará prostredníctvom dobrých ľudí. Veľká vďaka týmto dobrým ľuďom. Zostáva nám ešte dlh vo výške 120 000,- €.

A teraz to dôležité: rozhodovanie o kúpe bolo ťažké. Ale naša najväčšia prosba Pánu Bohu bola, aby to bolo požehnané. Aby parkovisko slúžilo a prinášalo požehnanie. Preto aj farská hospodárska rada schválila, že kým nesplátíme dlh, 10 % z výnosu budeme posielat' na misie prostredníctvom pápežskej nadácie na podporu misijných diel. Keď dlh splátíme, budeme z výnosu posielat' jednu tretinu. Veď väčšina ľudí na tomto svete sa má horšie ako my. Návštevníci kostola majú počas bohoslužieb parkovanie zadarmo a to isté chceme aj pre návštevníkov cintorína, veď sú to naši ľudia, ktorí sa idú pomodliť za našich zosnulých, alebo si na nich s láskou spomenúť.

Budúci rok bude náročný. Čaká nás radikálne zdraženie energií, pretože farnosť je právnická osoba, a teda sa jej dotkne niekoľkonásobné zvýšenie ich ceny. Musíme rekonštruovať vežu kostola v Starom Smokovci, pretože má statické problémy. Zrejme ju musíme celú rozobrať a v ďalšej etape znovu postaviť. V katastrofálnom stave je strecha na fare, treba rekonštruovať elektrické rozvody a vstup do kostola v Tatranskej Lomnici, kaplnku na Vyšných Hágoch, strechu kostola v Dolnom Smokovci... Stále nemáme vo vlastníctve pozemok pod kostolom a farou v Novom Smokovci, platíme za ne nájom, ktorého výška tiež môže narásť.

Toho, čo treba, je teda veľa, ale teraz to dôležité: v októbri bolo stretnutie kresťanských podnikateľov so Svätým Ocom v Ríme. Veľmi podnetné stretnutie, kde im Svätý Otec kládol na srdce starosť o chudobných vo firme. Povedal: „Nemôže to byť dobrá firma, ak sú jej zamestnanci chudobní.“ Mnohí podnikatelia reagovali a skúmali, či v ich firme je niekto, kto žije na hranici chudoby. A poviem to ešte ináč. Nie je dobré mesto, ak sa nestará o svojich chudobných. A nie je dobrá farnosť, ak nevidí svojich chudobných, a nechá ich v tom samotných. Toto je výzva, na ktorú nesmieme pri našich investíciách zabúdať. Na prvom mieste sú ľudia, až potom investície. Je pravdou, že tí naozaj chudobní o tom zväčša ani nehovoria. Ale práve týchto tichých, ktorí sa vlastnými silami snažia zápasit' so svojou ťažkou situáciou, treba podporiť. A nikoho nesmieme nenechať zahynúť. Verím, že práve toto Pán Boh požehná. Veď ani On neprišiel dať sa obsluhovať, ale slúžiť a položiť svoj život ako výkupné za mnohých.

Róbert Tokár, farár



# Stretnutie s blahoslavenou Zdenkou



V poslednú júlovú sobotu hŕstka tatranských pútnikov spolu s pánom kaplánom Jankom putovala na duchovné stretnutie s našou Sestričkou – blahoslavenou Zdenkou Schelingovou v jej rodisku, v Krivej na Orave.

Od putovania za Zdenkou niektorých možno odradila nepriaznivá predpoveď počasia. Cesta autobusom do Krivej aj veru bola za výdatného dažďa, no Krivá nás už vítala iba s mokrymi cestami. Sestrička Zdenka nám vyprosila ideálne počasie – spoza jemných mrakov na nás svietilo príjemné slnko. To nám pripomenulo istotu v živote blahoslavenej Zdenky – ako vravievala: „Za mrakmi je moje milované Slnko.“

Prvé kroky v Krivej smerovali do Kostola svätého Jozefa robotníka. Uctili sme si relikviu blahoslavenej Zdenky a v tichu pred Pánom sme, na jej orodovanie, ďakovali a prosili za všetko, čo sme si priniesli vo svojich srdciach.

Svätá omša sa slávila vonku, blízko kostola. Slúžil ju pán farár Marián Kuffa zo Žakoviec, spolu s ďalšími kňazmi, za hojnej účasti Sestier z Kongregácie milosrdných sestier Svätého kríža,

do ktorej patrila naša blahoslavená, aj za bohatej účasti ostatných pútnikov z rôznych kútov Slovenska.

Na začiatku svätej omše nám pán farár Marián Kuffa krásne vysvetlil, čo znamená pokloniť sa Krížu – Bohu. Nie je to iba úkon pokľaknutia a prežehnania sa. Kľaňať sa Bohu je treba v duchu a v pravde – ako povedal Pán Ježiš Samaritánke pri studni... Pre mňa to znamená: „Ježišu, nie všetkému v mojom živote rozumiem, ale všetky tvoje príkazy a zákazy chcem do bodky splniť! V mene Otca i Syna i Duchu Svätého!“ V homílii pána farára ma oslovila myšlienka: „Prijatím kríža vo svojom živote, tak ako ho prijala blahoslavená Zdenka, môžem pomôcť ku spásu nielen sebe, ale aj tým, na ktorých mi záleží...“

Po svätej omši nás čakalo milé agapé – chutné koláčiky a voňavá káva, ktoré nám z dobrého srdca pripravili štedrý obyvatelia Krivej. Bolo za čo ďakovať a chváliť a verím, že všetci sme si niesli domov, ku našim drahým, nie jednu prijatú milosť.

Vďaka ti, Zdenka, že nás všetkých spájaš, oroduješ za nás a čakáš nás v nebi!

Agáta Slivová

## Po stopách zakladateľa prvej tatranskej osady



Gróf Štefan Csáky dal v roku 1793 neďaleko kyslých prameňov vyvierajúcich pod Slavkovským štítom postaviť poľovnícky zrub, ku ktorému neskôr pribudli dva hostince a do roku 1797 aj malá kaplnka. Tieto stavby tvorili základ prvej tatranskej osady – dnešného Starého Smokovca.

„Po dlhé desaťročia sa na tvorbe histórie Spiša podieľal rod Csákyovcov, ktorý bol od roku 1638 vlastníkom Spišského hradu, miest a obcí spadajúcich pod jeho správu. Gróf Štefan (István) Csáky sa narodil 7. októbra 1741 v Ilišovciach. V histórii sa o ňom píše ako o mimoriadne štedrom človeku, ktorý sa venoval dobročinným aktivitám, nechal vybudovať a opraviť kostoly či školy,“ priblížil Ivan Bohuš, ktorý pre Tatranský klub naplánoval na sobotu 23. júla 2022 exkurziu po stopách grófa Csákyho, ktorý sa významne pričínil o rozvoj Tatier.

Prvá zastávka exkurzie bola v barokovo-rokokovom rímskokatolíckom kostole Sedembolestnej Panny Márie v Ilišovciach, kde je gróf, investor prestavby kostola, pochovaný. Zvonku skromný kostol má mimoriadne vzácny oltár, organ a oratórium pre niekdajších zemepánov. Pán kaplán Anton Melega udelil prítomným požehnanie pútnikov.

Ďalšou zo zastávok bol letohrádok Sans Souci (v preklade bezstarostnosť), ku ktorému vedie z obce asi dva km dlhá, nenáročná trasa. Pravdepodobne na tomto mieste sa uvažovalo o postavení prvých budov pod Tatrami. „Výstavbu letohrádku nad rodnou obcou realizoval gróf Csáky v roku 1773. Malo to byť oddychové zariadenie pre širokú verejnosť. Na ploche 22 hektárov vznikol park s hotelovo-reštauračnými zariadeniami,

tanečnou a spoločenskou sálou, kiosky, ihriská a vyhládka na panorámu Tatier. Výstavba trvala tri roky. Pod vedením manželky Júlie sa z tohto miesta stalo miesto hlučných zábav uhorskej i vzdialenejšej šľachty, s čím sa gróf nestotožňoval, a tak dal celý areál v roku 1803 zničiť. Zachoval len kaplnku a obelisk.“ Neskôr sa vzdal aj Smokovca. Keďže nemal potomkov, prvej tatranskej osady sa ujal jeho synovec Karol, po ktorom bola pomenovaná aj vyhládka nad Smokovcom – Karlov posed, kde sa v súčasnosti nachádza altánok a posledné zastavenie Krížovej cesty.

Cesta výletníkov pokračovala do historického centra Levoče a na Mariánsku horu, ktorá je vyhľadávaným pútnickým miestom. Certifikovaná sprievodkyňa Helena Hradiská porozprávala o zaujímavej histórii mesta, o jedinečnom Chráme svätého Jakuba, i o ďalších osobnostiach mesta, ktorých osudy boli späté s Tatrami (v Levoči dožil napr. syn zakladateľa Nového Smokovca a kúpeľný lekár Dr. Szontagh, pôsobil tam glaciológ Franz Dénes a botanik, pedagóg, historik Viktor Greschik).

Celodenný výlet bol organizovaný OZ Spoznávajme Tatry s finančnou podporou projektu Hory nápadov mesta Vysoké Tatry, v spolupráci s Farnosťou Vysoké Tatry.

Katarína Bohušová

## Tri mesiace DOMA... vo vojne na Ukrajine

Už deväť mesiacov sa naša farská rodina modlí za mier na Ukrajine. Mnohí z nás spoznali aj konkrétne rodiny, ktoré utekali pred vojnou. Jedna z nich sa stala súčasťou našej farskej rodiny - Kurpítovci. Tehotnú Natáliu s piatimi dcérami sme spoznali koncom februára. Malá Elizavetka sa narodila u nás, na Slovensku. Všetky dievčatá sa stali „našími“ dievčatami a „našou“ rodinou. Začiatkom októbra sa mama Natália a štyri dievčatá vrátili domov, na Ukrajinu.

Ako sa teraz majú? Nuž, asi nikto z nás si nevie predstaviť ako sa žije v krajine, kde je vojna. Veď povážte:

Posielať svoje deti do školy, kde sa počas sirén protivzdušnej obrany skrývajú všetky deti v telocvični? Zatváranie škôl pre nebezpečenstvo raketových útokov? Počúvať cez deň aj v noci sirény protivzdušnej obrany? Fungovanie domácnosti bez teplej vody, kúrenia, vypínanie elektriny na dlhé hodiny? Nedostatok tovarov v obchodoch? Chodiť do roboty v tak neistej a nebezpečnej dobe?

Napriek všetkému sa snažia žiť svoj rodinný život najlepšie ako vedia – s odovzdanosťou do Božích rúk. Najmladšia Elizavetka bude mať už deväť mesiacov a má štyri nové zúbky. Viki oslávila v novembri tri rôčky a stala sa veľkou sestrou pre Elizavetku. Janka chodí do školy a pomáha mamke s deťmi. Najstaršia Mária žije v Lvove. Sofia s Júliou zostali ešte u nás v Tatrách, kde obidve pracujú a Júlia pokračuje v diaľkovom štúdiu na Ukrajinskej univerzite.

Obdivujeme ich, Pane, a ďakujeme Ti, že sa na krátky čas stali našou súčasťou. Prosíme Ťa o pomoc, ochranu a požehnanie pre našu rodinku Kurpítovcov a celú Ukrajinu.

PS: Chýbajú im baterky na dobíjanie, čelovky, varič a plynové bomby...

Katarína Kudasová





# SVÄTÁ OMŠA JE DAROM I TAJOMSTVOM



**Koľkokrát prichádzame na svätú omšu neskoro, počas nej sme roztržití, nesústredení... Prinášame druhú časť katechéz o slávení Eucharistie. Prečítajme, premodlime, nebojme sa pozvať do našich srdc Ducha Svätého a naša účasť na svätej omši už nikdy nebude tou nudnou súčasťou nedele, ale oslavou Boha!**

## ● Glória – Sláva Bohu na výsostiach

Tento hymnus chvály, ktorý sa spieva v nedele a sviatky, je jedným z najstarších a najkrajších liturgických spevov. Právý poklad, z ktorého je možné sýtiť modlitbu osobnú i spoločnú. Nad každou vetou chválospevu by sme mohli dlho rozjímať. Začína slovami evanjelia (Lk 2, 14): „Sláva Bohu na výsostiach a na zemi pokoj ľuďom dobrej vôle“. Toto anjelské zvolanie pretrhlo betlehenskú noc a mlčanie pastierov; vzdáva chválu Bohu, ktorý skrze narodenie Mesiáša prichádza spasit ľudí a darovať im svoju lásku. Potom, z úžasom a láskou preplneného srdca tryskajú vety a slová jedno za druhým a ponáhľajú sa vyjadriť našu adoráciu: „Chválim Ťa. Velebím Ťa. Klaniame sa Ti. Oslavujeme Ťa. Vzdávame Ti vďaky, lebo veľká je sláva tvoja...“ Nevysychajúci prameň. Jasot a plesanie prýšťa z hĺbín nášho vnútra a rinú sa z našich perí, keď rozjíname Božie tajomstvo a dívame sa na tvár nebeského Otca. S obdivom, láskou a úžasom ďalej voláme: „Pane a Bože náš, Kráľ nebeský, Boh Otec Všemohúci“ a odrazu stojí pri nás Ježiš, s tvárou plnou milosrdenstva a nehy: „len ty si Pán, len ty si Najvyšší, Ježišu Kriste, Syn Otca...“ Táto modlitba nás učí zabúdať na seba a milovať Boha nadovšetko, pozdvihuje nás z hĺbín našej úbohosti a dvíha do Božích tajomstiev lásky...

## ● Modlitba dňa

Po ukončení Glórie mohutným „Amen!“ sa kňaz ujíma slova: „Modlime sa.“ Tým naznačuje, že ide o spoločnú modlitbu zhromaždenia. Nastane ticho, všetko znehybnie a zmlkne. Každý sa stíši, skloní hlavu, aby pridal k modlitbe svoje vlastné prosby. Po chvíli ticha, kňaz pokračuje v jednoduchej modlitbe, ktorá je završením a vrcholom úvodných obradov a v ktorej vyslovuje hlavnú myšlienku liturgického slávenia. Je to modlitba za dary, milosti, ktoré potrebuje Cirkev, i každý jej člen pre svoje posväcovanie. Končí slovami: „Skrze nášho Pána Ježiša, tvojho Syna, ktorý je Boh a s tebou žije a kraľuje v jednote s Duchom Svätým po všetky veky vekov.“ Takto znie kresťanská modlitba, prednášaná k Otcovi skrze Syna v Duchu Svätom. Jednoducho povedané, no nekonečne hlboké tajomstvo Najsvätejšej Trojice. Odpoveďou „Amen“ Boží ľud potvrdzuje svoju vieru v toto najväčšie tajomstvo našej viery.

## ● Prvé čítanie

Po skončení úvodných obradov začala bohoslužba slova. Doteraz sme hovorili my a teraz chce Boh hovoriť k nám a my ho máme pozorne počúvať... Sväté písmo je živým slovom Boha. Živým preto, lebo nie je len historickým záznamom dávnych udalostí, nikdy nestratilo svoju životodarnú silu. Stále rovnakou božskou, premieňajúcou, uzdravujúcou a oslobodzujúcou mocou koná v životoch jednotlivcov, ako to bolo za Ježišových čias. Silou Ducha Svätého, ktorá je v Božom slove prítomná,

zasahuje životy veriacich a mení ich. Prvým čítaním nám Boh hovorí o svojich mocných zásahoch, ktoré činí v prospech svojho ľudu, v prospech tých, čo ho poznajú a milujú. Dáva dôkaz, čo všetko je schopný a ochotný robiť pre svoje milované deti, ktoré mu dôverujú. Prvé čítanie býva zo Starého Zákona, aby sme viac spoznávali dejiny spásy, dejiny Božej lásky k nám. Poznanie týchto dejín nám pomáha odhaliť historickú, prorockú a sviatosťnú väzbu medzi Božím Zjavením v Mojžišovi, v prorokoch a nakoniec v Synovi, vo vtelenom Božom slove. Toto odhalenie nám pomáha hlbšie pochopiť slová evanjelia. Pred samotným čítaním prosme v hĺbke srdca Ducha Svätého, aby vstúpil svojou múdrosťou do nášho srdca i do srdca kňaza, aby sme dokázali správne pochopiť posolstvo, ktoré nám chce Boh vo svojom slove odovzdať. Lebo ku každému z nás chce Boh prehovoriť, do nášho života, do situácie, v ktorej sa práve nachádzame, do našich starostí, problémov i radostí. Chce mi dať Slovo, určené len pre mňa a pre nikoho iného, slovo, ktoré ma usmerní, poteší, pokarhá, i uzdraví...

## ● Žalm

Žalm, čítaný po úryvku zo Starého Zákona je tým, čo spojuje všetky tri čítania. Je odpoveďou na počuté Božie slovo. Je vyjadrením viery, lásky, dôvery a istoty v Božiu pomoc v mojom živote. Žalmom vyjadrujem svoj vzťah k Nemu. Nie sme schopní ani vyjadriť, aké dôležité miesto zaujímajú žalmy v našom duchovnom živote. Je potrebné ich poznať, naučiť sa ich ako svoj druhý materský jazyk, inak sa nám nepodarí do Písma vstúpiť, ani mu porozumieť. Žalmy sú modlitbou izraelského ľudu, modlitbou prorokov, samého Ježiša, i modlitbou Cirkvi až do konca čias. Sú ako diamant vybrúsený modlitbami, kráľovskými modlitbami Cirkvi. Sú akýmsi zhrnutím celého Písma, kto sa ich modlí a rozjíma, začína lepšie chápať Písmo i duchovné poklady v ňom ukryté. A prekvapený zisťuje, že načúva Bohu, ktorý k nemu hovorí...

## ● Druhé čítanie

Druhé čítanie býva z Listov apoštolov, súčasťou Nového Zákona. Predstavujú veľmi špecifickú a originálnu reč. Sú svedectvom, ktoré Duch Svätý dáva skrze generáciu apoštolov. Sami apoštoli nám v ňom dávajú rady, ako žiť svoju vieru, ako napredovať k dokonalosti ducha a čo robiť, aby sme boli spasení. Liturgické čítania sú zostavené tak, aby sa počas trojročného cyklu prečítali všetky podstatné časti všetkých kníh Svätého písma. Po prvom i druhom čítaní lektor hovorí: „Počuli sme Božie slovo“. Tým pripomína, že toto nie je obyčajné ľudské slovo a preto ho čítajú i počúvajú pozorne a so všetkou úctou. Veriaci odpovedajú: „Bohu vďaka.“ Vzdávajú vďaky Bohu za ten dar životodarného Božieho slova. Po druhom čítaní alebo po žalme nasleduje aklamácia, radostné Aleluja, ktoré vyjadruje radosť z večnej spásy a verš pred evanjeliom. Vtedy už veriaci vstanú, pretože toto zvolanie už patrí Kristovi, ktorý prichádza v slove evanjelia.

*Pokračovanie v budúcom čísle.  
Zostavil Marek Ondra, kaplán*

## Večery s požehnaním

### Postreh otca rodiny

Nič nie je náhoda. Všetko má svoj zmysel. A pokiaľ veríš v Boha, alebo si to aspoň myslíš, tak veríš aj v Božiu prozreteľnosť. Vo svojom vlastnom životnom zhone alebo s ospravedlňovaním sa, utekám v nedelu do kostola a niekedy aj z neho. Započul som v oznamoch možnosť nahlásiť sa na stretnutie s kňazom, prijať ho do svojho príbytku. Možnosť súkromného stretnutia v tom svojom živote s modlitbou a „ako bonus“ s požehnaním. „Priятие kňaza“, tu sa moje zmýšľanie zastavilo.

Sväté písmo Nového zákona prináša jasnú náuku. Medzi Bohom a človekom existuje iba jediný prostredník, Ježiš Kristus. Dokonca autor listu Hebrejom vyjadruje túto skutočnosť slovami: „Kristus je jediný kňaz.“ Ale sám Ježiš poslal apoštolov: „Keď prídete do niektorého mesta alebo dediny, vypyťte sa, kto je vás tam hoden. Tam potom ostaňte, kým nepôjdete ďalej. Keď vojdete do domu, pozdravte ho! Ak ten dom bude toho hoden, nech naň zostúpi váš pokoj; ale ak toho hoden nebude, nech sa váš pokoj vráti k vám. A keby vás niekto neprijal, ani vaše slová nevypočul, z takého domu alebo aj mesta odíďte a straste si prach z nôh.“ (Mt 10,11 - 14)

Z Kristovho ustanovenia sú tri stupne kňazstva... Biskup má plnosť kňazskej moci. Je nástupcom apoštolov. Kňaz je spolupracovník biskupa a jeho „sprítomňovateľ“ medzi veriacimi. Tak ak je kňaz „sprítomňovateľ“ Ježiša, chcem aby môj - náš dom bol toho hoden. Aj keď nie som hodný stretnutia s Ježišom, samotný Zachej môže byť dobrou inšpiráciou. Zatulil vidieť Ježiša. Prijal Ježišove rozhodnutie navštíviť jeho dom. Ale kto koho nakoniec prijal? Nebol to práve Ježiš, ktorý prijal Zacheja? Ježiš sa nerozhodol navštíviť Zacheja, aby pred druhými schvaloval jeho skutky, ale aby mu dal šancu na zmenu.

Myslím, že nikto dopredu nevedel, ktorý kňaz príde. Aj mi v sekunde napadlo, že koho by som možno radšej. A či to nie je jedno? Pán Boh vie najlepšie, koho mi má poslať. Dôležitý je úmysel. Možnosť stretnutia, aby veriaci utvárali jedno telo, v ktorom však „všetky údy nekonajú tú istú činnosť“ (Rim 12,4).

Ako otec rodiny mám svoju zodpovednosť vo svojom postavení. Podotýkam ako OTEC! Nie rodič 1, ani rodič 2, ani nič podobného druhu. Jednoducho otec. Som si vedomý, za čo všetko sa budem raz zodpovedať. Kňaz ako duchovný otec má zodpovednosť väčšiu, pretože má viac božích detí na starosti a ešte aj mňa navyše – nezávidím mu.

Som vďačný za možnosť tohto stretnutia kňaza v našej rodine, za stretnutie otca s otcom. Za modlitbu, ktorá je dnes nevyhnutná. Za požehnanie, bez ktorého je márna snaha smrteľníka. Za obetu vo všetkých formách ako čas, prispôsobenie sa...

Potrebuje kňazov, ktorí pomenujú veci správne. Ktorí nebudú len odpúšťať, ale aj karhať. A v neposlednom rade: „Sami veriaci nech si zas uvedomujú svoju podľnosť voči svojim kňazom, a preto nech im preukazujú detinskú lásku ako svojim duchovným pastierom a otcom. Nech podľa možnosti pomáhajú svojim kňazom modlitbou a skutkom, majú účasť na ich starostiach, aby tak oni ľahšie vládali prekonávať ťažkosti a účinnejšie plniť svoje povinnosti.“ (PO, 9 / Dekrét Presbyteriorum Ordinis o kňazskom účinkovaní a živote)

Jednou z úloh otcov je naučiť deti modliť sa. Modliť sa aj za otcov. Aj keď s otcom nesúhlasíš. Ďakujem Bohu za jeho prozreteľnosť. Ďakujem Bohu za možnosť zastaviť sa a zamyslieť sa. Ďakujem Bohu za všetkých našich duchovných otcov.

„Pristupujme teda s dôverou k trónu milosti, aby sme dosiahli milosrdenstvo a našli milosť a pomoc v pravom čase.“ (Hebr 4,16)

*Otec rodiny*



## Nájdená ovečka

**Aj počas tohoročných letných prázdnin, v jednom augustovom týždni, fara v Novom Smokovci ožila príchodom malých detí do denného tábora. Témou našich spoločných dní bola: ovečka – stratená a?**

V prvý deň tábora, ako obvykle, sa detúrence spolu s animátormi naučili táborovú hymnu - ukazovačku o Ovečke 100večke a veselo si o nej spievali každý deň. Deti si vypočuli príbeh o dobrom pastierovi – ako chráni všetky svoje ovečky

a ako mu na každej jednej záleží. Hry a zábava v programe nemohli chýbať, a tak sa spokojné „táborové ovečky“ s radosťou vybrali do susedného Dreveného kráľovstva. Zábavy a radosti bolo do sýtosti. Aj obed potom všetkým chutil ešte lepšie. Po obede si najmenšie detúrence vždy sladko pospali a tie väčšie počúvali pekné rozprávky a každý deň niečo zaujímavé tvorili. V prvý deň to boli farebné papierové motýle na drevených štipkoch.



V utorok predstavenie príbehu o pastierovi a ovečkách pokračovalo. Čo sa v ňom prihodilo? No presne tak - jedna nezbedná, zvedavá ovečka sa stratila. A naše dobré detúrence sa rozhodli, že pastierovi ovečku pomôžu nájsť. Išli ju hľadať na Sibír do záhrady škôlky. Ovečku nenašli, ale našli iného pastiera, ktorého prepadli zbojníci. Našťastie mu pomohli milosrdní ľudia a deti boli šťastné, že zbojník sa viac neukázal a mohli sa spokojne hrať. Po obede si tvorivé deti vyrábali levanduľový olej, aby aj oni mohli blízky ošetriť rany, keď bude treba.

V stredu sme sa vybrali hľadať stratenú ovečku na Vyšné Hágy, či sa náhodou nezatúlala ku kozičkám, sliepočkám a zajačikom, o ktoré sa starajú manželka Havašovi. Ovečku sme tam nenašli, ale mali sme krásny výlet. Deti mohli zvieratká kŕmiť a hladkať im kožušky. Teta a ujo Havašovi nás pohostili výborným kozím syrom a ešte nám ho pribalili aj na cestu späť, spolu s domácimi vajčkami. Z nich nám potom v piatok naša milá Janka z Prešova napiekla vynikajúce mafiny. Po obede deti maľovali hlavy makovic na výrobu kvietkov.

Vo štvrtok sme pokračovali v hľadaní ovečky. Opäť sme išli do krásnej záhrady na Sibíri. Tentokrát deti prechádzali dlhým bludiskom s rôznymi prekážkami. Zistili, že slepý nemôže viesť slepého, keď chce prísť šťastne do cieľa a že prekážky sa omnoho lepšie zdolávajú, keď vidíme. Po obede nás čakala opekačka pri fare. Boli sme veľmi radi a vďační, že nám počasie vydržalo a pršať začalo až na záver. Stihlo sa všetko - aj sa dobre zahrať, aj sme upiekli špekáčiky, aj sa našli v bruškách a boli mňam. Iba ovečka sa stále nenašla.

Našťastie bol pred nami ešte posledný deň tábora, piatok, a na pomoc v hľadaní stratenej ovečky nám prišiel ešte jeden pastier - pán farár. Čo myslíte - našli sme stratenú ovečku? Veruže áno. Zablúdená, osamelá, stá ovečka sa konečne našla. A bolo veľa radosti. Aj oslava bola - s mafinami a tortou od našej narodeninovej oslávenkyne Mišky. Na záver oslavy bola svätá omša, na ktorú prišli aj rodičia a príbuzní všetkých „táborových ovečiek“ a pri ktorej sme opäť ďakovali za krásny spoločný čas a za všetkých, ktorí nám ho pomohli takým mať.

*Detský tím*



### ● Cyklopúť do Levoče

V duchu „Roka rodiny“, vyhláseným Svätým otcom v Ríme, sa konala aj púť na Mariánskej hore. Uskutočnila sa po dlhšej pauze, konečne, bez covidových obmedzení. Témami pútnického týždňa boli rodina, láska, povolanie a cesta k svätosti.

Mariánska hora priťahuje každoročne množstvo ľudí. Ďakovať, prosiť, modliť sa, načerpať nových síl - to je asi cieľom každého, kto tu príde. Cyklonadšenci z našej farnosti opäť nesklamali. S požehnaním nášho pána farára sme sa vydali na cestu v sobotu 2. júla 2022.

Trasa z Nového Smokovca cez Tatranskú Lomnicu, Malý Slavkov, Kežmarok, Ruskinovce, Sedlo pod Krížovým vrchom do Levočskej doliny a Levoče sa všetkým veľmi páčila. S návrhom trasy prišiel Jožo Melas. Po ceste sme nazbierali kyticu lúčnych kvetov s túžbou venovať ju našej Nebeskej mame. Martinka z Lendaku ani netušila, že jej prútený kôš padne vhod. Lejak, ktorý predpovedal, nás zázračne obišiel. Spadlo na nás len pár

kvapiék v Levoči, a aj to sme brali ako príjemné osvieženie. Rodina Dubeckých nás opäť vívala s občerstvením, za čo veľmi ďakujeme. Po svätej omši, zaliatej slnkom, nás čakalo sprievodné vozidlo s Jankom Šilonom, ktorý nás bezpečne odviezol domov. Posilnení na duchu sme vďační, že sme mohli navštíviť našu Nebeskú mamu.

*Monika Kukulová*

### ● Čierny Váh

V sobotu 20. augusta 2022 milovníci cyklistiky z našej farnosti opäť ukázali svoje nadšenie pre tento krásny šport. Po cyklopúti do Levoče a výjazde na svätú omšu na Sliezsky dom, splnili ďalší cieľ tejto sezóny. Výzvou im bola cyklotúra na hornú prečerpávaciu stanicu Čierny Váh.

Deväť členov našej farnosti na čele s pánom farárom a nestárnucim Pištom Gallikom sa podujalo na viac ako 100 km dlhú trasu s výškovým prevýšením viac ako 1 100 m. Túra preverila ich fyzické vlastnosti, nakoľko počasie im tentoraz

nebolo veľmi naklonené. Napriek tomu sa podarilo splniť vytýčený cieľ. Odmenou boli nielen krásne výhľady na panorámu Tatier, ale aj skvelá pizza v Šuňave a horúca káva na šuňavskej fare, za čo chceme poďakovať pánovi farárovi Jozefovi.

Záverčná časť zo Šuňavy do Smokovca preverila odolnosť cyklistov. Napriek stúpajúcej únave dokázali všetci členovia doraziť do cieľa.

*Jozef Melas*

### ● Kráľova hoľa

V sobotu 17. septembra 2022 sa naši farskí nadšenci cyklistiky rozhodli prijať výzvu na zvládanie jedného z najvyšších vrchov - Kráľovej hole. Štrnásť nadšencov na čele s osvedčenou dvojicou pán farár a Pišta Gallik naplánovalo trasu, ktorá začínala na Pustom Poli a pokračovala hrebeňom na samotný vrchol. Cyklistov čakalo na úseku 17 km prevýšenie viac ako 1 000 m, ktoré preverilo fyzické ale aj psychické sily zúčastnených. Po dvoch hodinách im bolo odmenou dosiahnutie stanoveného cieľa a všetci si mohli vychutnať pocit víťazov.

Spiatočná cesta, spojená s výbornou kapustnicou a fazuľovicou na chate pod Kráľovou hoľou, bola zasluženou odmenou. Na ceste sme stihli ešte návštevu krížovej cesty nad dedinou Šumiac a potom už iba po novom cyklochodníku do Telgártu a do cieľa na Pustom Poli.

Ďakujeme všetkým, ktorí pomohli zabezpečiť túto nádhernú cyklotúru, menovite Jankovi Šilonovi, Peťovi Kukoľovi a Pištovi Gallikovi za zabezpečenie odvozu.

*Jozef Melas*

### ● Pieniny

Deväť členov farnosti sa 8. októbra 2022 vybralo na cyklotúru do Pienin. Východisko celodenného výletu bolo na hranici s Poľskom, za obcou Spišská Stará Ves. Tu sme z áut presadli na dvojkoľosové tátoše a vyrazili do rannej hmly, ktorá sa na nás

valila od jazera Czorstyn. Do roku 1945 patrili niektoré jeho priľahlé poľské obce ku Slovensku.

Czorstzynské jazero má plochu 10 km<sup>2</sup> a spolu so Sromowským jazerom vzniklo prehradením rieky Dunajec.

Prvé kilometre trasy sme prepedávali po hrádzi, ranná hmla sa postupne rozplynula a pred očami sa nám vynorila krásna okolitá jesennej farebnej prírody Pienin. Cyklochodník je nenáročný, miernym stúpaním a klesaním kopíruje brehy jazera, niekedy vybehne na mierny kopec, aby odhalil výhľad na Czorstynský zámok na jednej strane brehu a zámok Niedzica na opačnom. Prechádza popri plážach, prístavoch s jachtami a člmi, tichých rybároch loviacich z brehu aj z člnkov, odpočívadlách, zákutiach tichých a romantických, aj veselých s družnými skupinami pri jedle v priľahlých bufetoch, či reštauráciách. V jednom z nich sa na dopoludňajšej káve občerstvíme aj my.

Trasa nás pomaly odkláňa od jazera a vedie smerom na východ k Červenému Kláštoru, chvíľu držíme tempo s pltníkmi splavujúcimi Dunajec, odkrýva nám pohľad na najvyšší vrch Pienin Tri koruny.

Všetko to videné s atmosférou dnešného jesenného čara nám vnúka myšlienku: „Lebo, hľa, utvára kopce a tvorí vietor a oznamuje človeku, čo je jeho úmysel, tvorí svitanie a tmu a kráča po výšinách zeme: Boh zástupov, je jeho meno.“ (Kniha proroka Amosa)

*Janka Hubová*

Všetci účastníci vyslovili presvedčenie, že budúca sezóna, na ktorú sa už teraz tešia, bude pokračovaním tejto krásnej tradície. Veľká vďaka všetkým, ktorí sa našich akcií zúčastnili. Veríme, že budúci rok sa rady nadšencov pre tento krásny šport rozrastú. :-)

*Jozef Melas*

## Vtipy

Pán farár dostal anonymný list, v ktorom bolo jediné slovo: idiot. V nedeľu v svojej kázni sa veriacim pošťavoval: „Už veľakrát som videl, že niekto napíše list a zabudne sa podpísať. Ale doteraz som nepočul, aby sa niekto podpísal a zabudol napísať list!“

Pán farár upozorňuje veriacich pri kázni: „Pokiaľ viem, tak všetci nebeskí anjeli si odevy zapínajú suchým zipsom. Tak vás prosím, nehádzte do pokladničky gombíky!“

Na hodine náboženstva: „Povedz, chlapče, ktorí boli štyria evanjelisti?“

„Štyria evanjelisti boli traja: Peter a Pavol!“

Jeden pobožný farník sa snaží presvedčiť ostatných: „Myslím, že je lepšie sedieť v krčme a myslieť na kostol, ako sedieť v kostole a myslieť byť v krčme!“

Pochválil sa jeden ateista: „Vďaka Bohu, že som neveriaci.“

Pri spovedi dohovára kňaz mladej pani: „Milá dcéra! Miluj bližneho svojho, hoci je to tvoj manžel!“

Pán farár sa vrátil z lesa, kde bol na huby. „Ja sa vám čudujem, dôstojný pán,“ krúti hlavou jeho kuchárka, „veď vy ani nepoznate satana!“

Jano kľáč v kostole pred ukrižovaným Ježišom a modlí sa: „Ježišu Kriste, ja viem, že si veľa trpel, bičovali ťa, nadávali ti a činili všelijaké príkoria, ale ženatý si veru nebol...“

Stretli sa na levočskom trhu dve babky a jedna sa pýta: „Prečo posledná cirkevná procesia u vás trvala týždeň?“

„Pretože vošli na kruhový objazd!“

Istý farár v malom meste bol obľúbený preto, že mal značný zmysel pre humor. Raz si ho ľudia doberali pre jeho malú postavu a on pohotovo reagoval: „Pozrite, milí moji, na tamten organ. Pán Boh potrebuje také malé píšťaly ako som ja, ale aj také veľké trúby, ako ste vy!“

Pán farár v rámci prípravy na birmovku skúša deti z náboženstva. Keď stále nič nevedia, kňaz rozčúlený zvolá: „No, deti, tu už končí moja anjelská trpezlivosť!“

„Ale, pán farár,“ povie jeden z chlapcov, „len nestrácajte vieru!“

Obraz, ktorý je nad oltárom, je zakrytý. Svadobný pár sa pýta farára na dôvod. Ten povie: „Najprv vás oddám, a potom vám to poviem.“ povie kňaz.

Ako povedal, tak aj bolo. Po obrade, keď už svadobčania vyšli z kostola, zavolať si manželov pred bielu plachtu a odkryť obraz, na ktorom bol nápis: Pane, odpusť im, lebo nevedia, čo činia!

*Pripravil Pavol Stano*



# PLÁNOVANÉ PODUJATIA

## VYSLUHOVANIE SVIATOSTI ZMIERENIA

### UTOROK 20.12.

Tatranská Polianka 16:00 - 16:30  
Nový Smokovec 16:00 - 17:00  
Dolný Smokovec 15:30 - 16:00  
Tatranská Lomnica 16:15 - 17:00

## SVÄTÉ OMŠE:

### SOBOTA 24.12.

Štrbské Pleso 21:00 (polnočná)  
Dolný Smokovec 22:30 (polnočná)

### NEDEĽA 25.12.

Nový Smokovec 00:00 (polnočná)  
Tatranská Lomnica 00:00 (polnočná)  
Štrbské Pleso 8:30  
Vyšné Hágy 10:00  
Nový Smokovec 8:00 10:00 17:00  
Dolný Smokovec 9:00  
Tatranská Lomnica 10:30

### PONDELOK 26.12.

Štrbské Pleso 8:30  
Vyšné Hágy 10:00  
Nový Smokovec 8:00 10:00 17:00  
Dolný Smokovec 9:00  
Tatranská Lomnica 10:30

### SOBOTA 31.12.

Štrbské Pleso 16:00  
Nový Smokovec 17:00  
Tatranská Lomnica 18:00

### NEDEĽA 1.1.2023

Štrbské Pleso 8:30  
Vyšné Hágy 10:00  
Nový Smokovec 8:00 10:00 17:00  
Dolný Smokovec 9:00  
Tatranská Lomnica 10:30

## PLÁNOVANÉ PODUJATIA:

### PIATOK 30.12. O 18:00

18:00 Kostol sv. Petra a Pavla, Nový Smokovec  
7. vianočný benefičný koncert  
účinkuje hudobno-spevácke SPEKTRUM

### SOBOTA 31.12. OD 23:30 - 00:15

Nový Smokovec - eucharistická adorácia  
Tatranská Lomnica - eucharistická adorácia

### NEDEĽA 1.1.2023 O 13:00

Beh pre Ježiša - od fary na Tatranskú Polianku a späť

### UTOROK - ŠTVRTOK 3.-5.1.2023

Lyžovačka s mladými na Kubínskej holi

### PIATOK 6.1.2023 13:00

Dobrá novina - koledovanie detí našej farnosti

### SOBOTA 7.1.2023 9:00

Požehnanie príbytkov (koleda)

### SOBOTA 28.1.2023 8:00

Farský skialp (od Bielej vody) na chatu pri Zelenom plese

### SOBOTA 4.2.2023 14:00

Bál svätých a biblických postáv na ľade - klzisko  
pri Hrebienok rezort v Starom Smokovci

### SOBOTA 11.2.2023

Svetový deň chorých - pomazanie nemocných

### NEDEĽA 12.2.2023

Svetový deň manželstva - obnova manželských sľubov

### SOBOTA 18.2.2023 18:00

Farský batôžkový ples - fara Nový Smokovec

### SOBOTA 18.3.2023 17:00

Modlitby chvál za uzdravenie - kostol Nový Smokovec

### NEDEĽA 2.4.2023 8:45 - 11:45

Pôstna kvapka krvi - darovanie krvi - fara Nový  
Smokovec

### PONDELOK 10.4.2023 13:00

Beh pre Ježiša - od fary na Peknú vyhlídku a späť

## FARSKÁ MATRIKA

jún 2022 - november 2022

### Do spoločenstva Cirkvi boli krstom prijatí:

Teodor Benko	Jakub Hönsch	Adam Jukl
Juraj Hvizdoš	Daria Kušmireková	Matias Nemý
Zoe Zuzana Zoričáková	Liana Bizubová	Adrian Mendroš
Damián Engler	Martin Vaverčák	Vincent Mandal
Julianna Winkler	Filip Bovan	Richard Fecák
Jakub Svienty	Nina Juklová	Timea Matušeková

### Z našich radov odišli k Pánovi:

Martin Mladoň	Božena Ištvánová
Helena Marxová	Helena Chudíková
Stanislav Jež	Blažej Herman
Martin Maček	Štefan Uhnák
Helena Špaková	

Vydáva: Rímskokatolícka cirkev, farnosť Vysoké Tatry. Šéfredaktor: Martin Mistrík. Redakčná rada: Mgr. Róbert Tokár, Mgr. Anton Melega, Peter Dziač, Zuzana Bradáčová. Jazyková úprava: Adriana Kruppová. Cenzor: Mgr. Róbert Tokár. Tlač: Tlačiareň Kubík Námestovo. Imprimatur: Mons. prof. ThDr. František Tondra, spišský diecézny biskup; BÚ 30. 3. 2004, č. 4/2004. S povolením OU, odbor všeobecnej vnútornej správy v Poprade, reg. č.: 1/203.

Adresa redakcie: Rímskokatolícka cirkev, farnosť Vysoké Tatry, Nový Smokovec 113, 062 01 Starý Smokovec;  
e - mail: ratolesttatry@gmail.com, www.rkctatry.sk. Redakcia si vyhradzuje právo výberu a úpravy príspevkov.

Náklad: 304 ks. Nepredajné. Fotografie internet a archív.